

ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การทุจริตคอร์รัปชัน ของจังหวัดเขตปริมณฑล
Readiness of Local Administration Organizations for the Prevention
and Resolution of Corruption Problems of Bangkok Metropolitan
Administration's Vicinity

เกรียงไกร สืบสัมพันธ์* และ รศ.ดร.อารง สุทธาศาสตร์**

Kreing kai Seubsompan and Assoc. Prof. Dr. Arong Suthasasna

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงาน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความชัดเจนในบทบาทตามกฎหมาย และด้านความชัดเจน ในนโยบายของผู้บริหารกับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านยุทธศาสตร์องค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านทักษะความรู้ความสามารถ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 220 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า t-test, ค่า F-test และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe) มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Student-Doctor of Public Administration Program, Pathumthani University

** อาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Lecturer-Faculty of Political Science, Pathumthani University

ผลการวิจัย พบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .67

2) เมื่อพิจารณาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60

3) จากการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมที่มีระดับการศึกษาและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4) เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงานกับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ด้วยวิธีของเพียร์สัน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) จากผลการวิจัยในภาพรวม ทำให้ทราบถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนเงื่อนไขของความสัมพันธ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการศึกษาวินิจฉัยไปใช้ในการนำเสนอกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล และสังคมชุมชนนั้นๆ อันสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และนโยบายสำคัญของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

คำสำคัญ : การทุจริตคอร์รัปชัน / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of thesis research are as follows 1) To study the readiness of local administration of organizations to prevent and resolve corruption problems of five provinces surrounding Bangkok Metropolitan Administration; 2) To study and compare the readiness of the above provinces in terms of socioeconomic characteristics, include grade education and length of service; 3) To study the relationship between two types of work undertaking of legal clarity and administrative policy and readiness in dimensions : organizations strategy, organization, structure, work system, personnel, skill and competence model of management and social joint value of society.

The population of the study include administrators of local administration organizations to tolling 220 officials. The instrumentation for data collecting is questionnaires, The statistics used are percentage, mean ($\bar{X}$) and standard deviation statistics for hypothesis testing are t-test, F-test and a pair comparison for testing the difference of mean via scheffe with a significance at .05 together with Pearson 's Correlation.

It was found from the study that:

- 1) Overall mean ($\bar{X}$) of 3.68 and standard deviation of work system was at a high level with a .67.
- 2) Overall readiness was at a high level with a mean ($\bar{X}$) of 3.67 and standard deviation of .60.
- 3) In terms of relationship between socioeconomic characteristics and readiness it was found that education and length of service are related to readiness with a significance of 0.05.
- 4) Work types are related to readiness with a significance of .05.
- 5) Overall research findings reveal the readiness and the conditions these of which those who are interested can make use of these findings in there localities in the years to come.

Keywords: Corruption / Local Administration of Organizations

บทนำ

ภายใต้สภาวะวิกฤตการทุจริตคอร์รัปชันสำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการประสานพลังในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และหนึ่งในกลไกการขับเคลื่อนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากสังคมไทยโดยทั่วไปตระหนักถึงความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารในรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้รากฐานของการพัฒนาประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยวางหลักการกระจายอำนาจในการปกครองท้องถิ่นไว้ตามมาตรา 281 - 290 อันส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถทำหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ มิติสำคัญในการทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มิใช่มีหน้าที่เพียงให้ครอบคลุมกิจกรรมการประกอบการต่าง ๆ ที่กระทบต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องที่มากขึ้นเท่านั้น หากแต่ยังหมายรวมถึงการมีอำนาจอิสระหรือดุลยพินิจในการตัดสินใจ เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีกินดี มีความสงบร่มเย็นในการ

ประกอบสมาชิกอย่างเป็นปกติสุขภายใต้บริบทแห่งวิถีชีวิตและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามกลไกสำคัญที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละสังคมชุมชนให้ดีขึ้น และเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว นั้น ก็คือ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือให้บริการ ซึ่งจะต้องปฏิบัติตนภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่มุ่งเน้นความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ มีทัศนคติ และค่านิยมที่ดี ต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ อันสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนได้อย่างเท่าเทียม ทั้งถึงและแท้จริง

ซึ่งผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นที่ใกล้ชิดและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ว่ามีความพร้อมในการบริหารจัดการตัวเองเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันหรือไม่ เพียงใด รวมทั้งเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการนำเสนอกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล และสังคมชุมชนนั้น ๆ อันสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และนโยบายสำคัญของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงาน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความชัดเจนในบทบาทตามกฎหมาย และด้านความชัดเจนในนโยบายของผู้บริหารกับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านยุทธศาสตร์องค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านทักษะความรู้ความสามารถ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านยุทธศาสตร์องค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบ

การปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านทักษะความรู้ความสามารถ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงาน 2 ด้าน ประกอบด้วย ความชัดเจนในบทบาทตามกฎหมาย และความชัดเจนในนโยบายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านยุทธศาสตร์องค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านทักษะความรู้ความสามารถ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑลโดยมีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาองค์การ ความผูกพันต่อองค์การ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

1.2 ด้านความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ 7 ด้าน ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์องค์กร (2) โครงสร้างองค์กร (3) ระบบการปฏิบัติงาน (4) บุคลากร (5) ทักษะความรู้ความสามารถ (6) รูปแบบการบริหารจัดการ และ (7) ค่านิยมร่วมต่อสังคม

1.3 เนื้อหาประกอบการศึกษา วิจัยอื่น ๆ เช่น นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนการกระจายอำนาจ แผนปฏิรูปราชการและแผนยุทธศาสตร์สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็นฝ่ายการเมืองและฝ่ายข้าราชการประจำ โดยฝ่ายการเมืองคือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนฝ่ายข้าราชการประจำคือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 220 คน ในเขตปริมณฑลรวมทั้ง 5 แห่ง และสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตปริมณฑลรวมทั้ง 5 แห่ง

3. ขอบเขตด้านภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ของจังหวัดเขตปริมณฑล จำนวน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ และสมุทรสาคร เท่านั้น (มีอยู่ทั้งสิ้น 243 แห่ง) โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ครบทุกจังหวัดในเขตปริมณฑล

4. ขอบเขตด้านเวลา

ช่วงเวลาที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และได้มีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลในการวิจัยเชิงลึก โดย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตปริมณฑล รวม 5 จังหวัด ซึ่งประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 243 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 486 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 486 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้การวิจัยโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1967 : 99) ทำให้ได้ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 220 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศตามธรรมชาติ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน การฝึกอบรมพิเศษ การทัศนศึกษาและดูงาน และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านตัวแปรอิสระ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Ratingscale) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) (ระวีวรรณ ชินะตระกูล, 2542 : 125) มาใช้เป็นคำถามเชิงบวก (Positive) โดยพิจารณาคำถามที่สร้างขึ้นต้องกระชับ ไม่สลับซับซ้อน และสื่อความหมายเดียว โดยในแต่ละข้อจะให้ตอบคำถาม 5 คำตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้เลือกตอบคำถามข้อใดข้อหนึ่ง ตามความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ คือ 1. ยุทธศาสตร์องค์กร 2. โครงสร้างองค์กร 3. ระบบการปฏิบัติงาน 4. บุคลากร 5. ทักษะความรู้ความสามารถ 6. รูปแบบการบริหารจัดการ 7. ค่านิยมร่วมต่อสังคม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (อื่นๆ) เป็นลักษณะคำถาม ปลายเปิด

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับผู้บริหาร ในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตปริมณฑล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ยื่นเรื่องเสนอต่อโครงการปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอ ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับผู้บริหารในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดเทศบาลในเขตปริมณฑล รวม 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ และสมุทรสาคร ซึ่งการเก็บข้อมูล ใน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยออกไปตามองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตปริมณฑล ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ เอกสารทางราชการ รายงาน การวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลและเป็นข้ออ้างอิงประกอบการศึกษา

3. สรุปการดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม ด้วยตนเองซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับผู้บริหารในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเทศบาลเขต ปริมณฑล ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560 โดยทำการแจกแบบสอบถาม ไปจำนวน 255 ชุด และได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 220 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะใช้สถิติในการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรต้นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ได้แก่ เพศตามธรรมชาติ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ ปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน การฝึกอบรมพิเศษ การทัศนศึกษาและดูงาน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความชัดเจนในบทบาทตามกฎหมาย และความชัดเจนในนโยบายของผู้บริหาร โดยใช้สถิติเชิง พรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และ ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในประเด็นยุทธศาสตร์องค์กร โครงสร้างองค์กร ระบบการปฏิบัติงาน บุคลากร ทักษะความรู้ความสามารถ รูปแบบการบริหาร จัดการ และค่านิยมร่วมต่อสังคม ที่มีผลต่อความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เป็นรายด้าน และจำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (t-test) และ วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความ แตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม (F-test) และเมื่อพบความแตกต่าง

นำมาทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) และมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson'Correlation)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ด้านปัจจัยสนับสนุนและปัญหาอุปสรรค

ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้นำชุมชนของจังหวัดเขตปริมณฑล

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 87.30 มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.10 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.60 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.80 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 11-15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.30 มีอัตราเงินเดือน 20,000-30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.50 มีการฝึกอบรม 2-3 ครั้งต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.40 มีการศึกษาดูงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.90 และมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากช่องทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.90

2. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของกลุ่มประชากรตัวอย่างตามปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 2 ด้าน คือ ด้านความชัดเจนในบทบาทตามกฎหมาย ประกอบด้วยตัวชี้วัด 10 ตัวชี้วัด และด้านความชัดเจนในนโยบายของผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวชี้วัด 7 ตัวชี้วัด ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.68 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

3. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของกลุ่มประชากรตัวอย่างตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านยุทธศาสตร์องค์กร โดยมีตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด ด้านโครงสร้างองค์กร มีตัวชี้วัด 7 ตัวชี้วัด ด้านระบบการปฏิบัติงาน มีตัวชี้วัด 11 ตัวชี้วัด ด้านบุคลากร มีตัวชี้วัด 8 ตัวชี้วัด ด้านทักษะความรู้ความสามารถ มีตัวชี้วัด 8 ตัวชี้วัด ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ มีตัวชี้วัด 14 ตัวชี้วัด และด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม มีตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.97 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 การพิจารณาเป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .55 ในลำดับต่อมาคือ ด้านระบบการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 ในลำดับต่อมา คือด้านโครงสร้างองค์กรกับด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ 3.78 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .56 และ .63 ตามลำดับ ในลำดับต่อมา คือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .59 สำหรับการ

พิจารณาเป็นรายด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านยุทธศาสตร์องค์กรโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69

4. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันแตกต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนที่ระดับนัยสำคัญ .05 รวมถึงการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Different (LSD) สรุปได้ว่า

4.1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลเมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษา ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท ปรากฏว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 7 ด้าน แตกต่างกัน

4.2 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลเมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 6-10 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 11-15 ปี และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 15 ปีขึ้นไป ปรากฏว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน 7 ด้าน แตกต่างกัน

5. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงาน 2 ด้าน กับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 ด้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ด้วยวิธีของเพียร์สัน หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson's Correlation พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของการปฏิบัติงาน 2 ด้าน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านยุทธศาสตร์องค์กรในระดับปานกลาง ทั้งนี้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนงานการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการบูรณาการทำงานร่วมกันในรูปของการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยชุมชนสามารถเข้ามาร่วมในการตรวจสอบและเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้อีกทางหนึ่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำแผนงานที่มุ่งปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองดีแก่เยาวชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น พนักงาน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ มีการจัดทำยุทธศาสตร์การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dess and Miller (1993 : 235) ที่กล่าวไว้ว่าองค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ ควรมีการวางแผนการปฏิบัติขององค์กรเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

ของสภาพแวดล้อมภายนอก ในกรณีที่สภาพแวดล้อมภายนอกเปลี่ยนแปลงไป ย่อมมีผลกระทบกับแผนขององค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านโครงสร้างองค์กรในระดับมาก เห็นได้จากการจัดสายการบังคับบัญชามีความเหมาะสมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และการจัดองค์กรเอื้อต่อการบริหารงานการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการกิจป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และการกำหนดบุคลากรไว้เป็นการเฉพาะในการรับผิดชอบภารกิจป้องกันและการทุจริตคอร์รัปชัน มีการออกคำสั่งมอบหมายงานที่เป็นธรรมสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานหรือคู่มือกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก ทั้งนี้เพราะหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ที่จะต้องวางมาตรการรองรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง รวมถึงมีหน่วยงานตรวจสอบลงพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และตัวชี้วัดในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านระบบการปฏิบัติงานในระดับมาก ทั้งนี้ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนและระบบการทำงานที่เอื้อต่อการให้บริการประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีกระบวนการคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานและการให้ทุนการศึกษา มีระบบ/เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักที่มีความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ เช่น มีระบบบัตรคิว มีเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจน มีการแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก อัตราค่าบริการและระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการให้ทราบอย่างชัดเจน มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลตามภารกิจหลัก มีการกำหนดขั้นตอน/กระบวนการเรื่องร้องเรียนและรายงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ และมีการจัดทำคู่มือ/ประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

4. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านบุคลากรในระดับมาก เห็นได้จากการที่ผู้บริหารหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มุ่งเน้นให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างมีระเบียบวินัยและจรรยาบรรณ และเข้าใจในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน จึงทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น และมีขวัญและกำลังใจที่ดี ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะการที่หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรและให้บุคลากรเข้าใจภารกิจ อันเป็นส่วนสำคัญในการนำไปสู่เป้าหมายในการทำงานและมีการนำไปสู่ซึ่งการทำงานอย่างประสบผลสำเร็จและลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

5. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

คอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านทักษะความรู้ความสามารถในระดับมาก เห็นได้จากการที่บุคลากรในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนหัวหน้าทีมมีความชำนาญในการปฏิบัติงานให้ลุล่วง อีกทั้งมีการสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ค่าตอบแทนที่บุคลากรได้รับมีความเป็นธรรมเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ทั้งนี้ เพราะบุคลากรในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความใกล้ชิดและคลุกคลี อยู่กับความเป็นอยู่ของชุมชนมากกว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ รวมทั้งต้องสร้าง ความพร้อมในการเข้าถึงและดูแลประชาชนอยู่เสมอ

6. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านรูปแบบการบริหารจัดการในระดับมาก ซึ่งหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มีการวางแผนให้หน่วยงานปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและมีการกระตุ้นให้บุคลากรทำงานตามแผนงานและมีการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีการเผยแพร่แนวความคิดที่เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต เช่น มีเวที บอร์ด เว็บไซต์ หรือช่องทางอื่น ๆ แก่บุคลากรภายในและภายนอกหน่วยงาน มีหน่วยงานตรวจสอบภายในโดยมีการทำงานอย่างเป็นอิสระและสามารถป้องกันการทุจริตได้ในระดับหนึ่ง มีการนำผลการประเมินการตรวจสอบภายในไปปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและป้องกันการทุจริต มีกระบวนการลงโทษผู้กระทำการทุจริตอย่างเหมาะสม และผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการหรือปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติราชการในภารกิจหลัก

7. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของจังหวัดเขตปริมณฑล ด้านค่านิยมร่วมต่อสังคม ในระดับมาก โดยหน่วยงานส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตนอยู่ในจารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม บุคลากรในหน่วยงานมีวัฒนธรรมการทำงานที่ให้ความสำคัญกับปัญหาของประชาชนในทุกเรื่อง หน่วยงานมีค่านิยมการทำงานที่มุ่งลดปัญหามากกว่าการแก้ไข มีค่านิยมที่ถูกต้องในการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยนักฎ ระเบียบที่มีอยู่มาบังคับใช้กับคนในสังคม มีกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนมีการพบปะสังสรรค์เพื่อให้เกิดกิจกรรมทางสังคมที่ส่งเสริมความสามัคคี ทั้งนี้ เพราะคนในชุมชนส่วนใหญ่มักจะอยู่ร่วมกันโดยค่านิยม วิถีประชา จารีต ประเพณีในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมในชุมชนที่มีร่วมกัน เห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่านิยมวิถีประชา จารีต ประเพณีที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

บรรณานุกรม

จรัส สุวรรณมาลา และคณะ. (2548). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิถีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสนับสนุนกองทุนงานวิจัย (สกว.)

- _____. (2549). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสนับสนุนกองทุนงานวิจัย (สกว.)
- จรัส สุวรรณมาลา. (2555). **คอร์รัปชันไทย ก้าวหน้าเกินใคร**. เครือข่ายข้อมูลการเมืองไทย.
- เจริญ เจษฎาวัลย์. (2545). การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตุลา.
- _____. (2545). การวางมาตรฐานธรรมาภิบาล (setting good governance standards).
กรุงเทพมหานคร : พีแอนด์ดี.
- ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2559). การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย. คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยรังสิต.
- รวิวรรณ ชินะตระกูล. (2542). การทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ที.พี. พรินท์.
- Dess, G. G. & Miller, A. (1993). **Strategic Management**. (Int'l Ed.). Singapore :
McGraw Hill.
- Yamane, Taro. (1967). **Statistic An Introductory Analysis**. New York : Harper
and Row.